

Joko säilörehun korjuusta tiedetään kaikki oleellinen?

— KARPE -hanke selvittää korjuuaikasuosituksia

Kesän sääolosuhteet Pohjois-Savossa olivat keskimäärin suosiolliset ensimmäisen säilörehusadon tekoaikaan, mutta kuivuus verotti paikoin pahoin toista ja kolmatta satoa. Sisäruokintakausi on vasta aluillaan eli nyt kannattaa arvioida oman tilan reutilannetta, rehujen syöttöjärjestystä ja väkirehutydennyksiä. Samalla on hyvä miettiä seuraavien vuosien nurmialan tarvetta.

Tutkija Elina Juutinen
MTT Kotieläintutkimus, Maaninka

Säilörehun oikea korjuuaika on tilakohtainen valinta

Nykyinen suositus säilörehun ensimmäisen sadon korjuuajankohdasta nurmen D-arvon ollessa 690 pitää edelleen paikkansa, kun nurmialaa on käytettävissä paljon. KARPE (Karjatilan kannattava peltoviljely)-hankkeessa tehdyt laskelmat kuitenkin antavat viitteitä siitä, että peltoalan ollessa niukka kannattaa ensimmäisen sadon korjuuta myöhästyttää.

Myöhään niitettäessä maitotuotos/nurmihehtaari lisääntyy, koska heikommin sulavan säilörehun täydentämiseen käytetyt suuret väkirehumäärät pienentävät säilörehun syöntiä ja samalla tarvittavaa nurmialaa. Ensimmäisen niiton myöhästyttäminen ei sinällään lisää koko kasvukauden kokonaissatoa kovinkaan paljoa, koska toinen sato on vastaavasti pienempi.

Ruokintakustannusten kannalta merkisyys on toki myös väkirehun hinnalla. Tänä syksynä nopeasti kohonnut viljan ja rehuvalkuaisen hinta heijastuu myös teollisten väkirehujen hintoihin ja nostaa siten etenkin ostoväkirehun varassa toimivien tilojen rehukustannuksia.

Huonosti sulavaa säilörehua ei voi korvata valkuaisella

Säilörehut ovat tämän kasvukauden osalta rehuvarastoissa. Kilojen lisäksi on tärkeä tarkastella myös karkearehujen laatua. Säilörehujen analyysitulosten perusteella voi alkaa suunnittelemaan sopivinta väkirehutydennystä eri karkearehuille ja eläinryhmille.

KARPE-hankkeessa on saatu alustavia tuloksia eri aikoina korjattujen säilörehujen väkirehu- ja väkirehun raakavalkuaistydennystarpeesta. Huonommin sulavaa säilörehua ei voida kompensoida väkirehun raakavalkuaispitoisuutta lisäämällä. Aikaisempien tutkimustulosten perusteella osa väkirehun valkuaispitoisuuden maitotuotoshyödystä tulee säilörehun syönnin lisääntymisen kautta. Lehmien saadessa matalan D-arvon säilörehua syönti on rajoittava tekijä ja suuresta valkuaislisästä ei ole hyötyä.

Väkirehuvaste yleensä paranee säilörehun D-arvon alentuessa. D-arvon 620 säilörehulla tarvittaisiin yli 5 kg enemmän väkirehua, jotta päästään samaan maitotuotostasoon kuin säilörehulla, jonka D-arvo on 690. Vaarallinen yhdistelmä on hyvin sulava säilörehu (D-arvo yli 690) ja korkeat väkirehumäärät. Osa lehmistä kestää korkeitakin väkirehuprosentteja, mutta hapanpötsin riski alkaa kasvaa, kun

sulavalla säilörehulla väkirehumäärää nostetaan 12 kilosta ylöspäin. Ilman pätevää säilörehuanalyysiä et voi tietää turvallista väkirehumäärää. Eli säilörehuanalyysit kunniaan!

Rikkakasveja ruokintapöydällä?

Kesällä keltaisenaan kukkivat voikukkakapellot saattoivat olla kauniita, mutta voikukan vaikutus säilörehun laatuun paljastuu vasta rehuvarastoja aukaistaessa. KARPE-hankkeessa saadaan talven aikana tuloksia voikukan vaikutuksesta nurmisäilörehun säilöntälaatuun ja rehuarvoon. Entä miten rikkojen syystorjunta onnistuu nurmilta, kannattaako täydennyskylvö ja miten helppovaraisesti apilakasvustosta saadaan torjuttua rikkoja? Näistä asioista saat lisätietoja Maito-Savon kevään 2011 tiedotteesta.

Säilörehun näytteenotto- ja analyysintulkintaohjeet löydät osoitteesta: <https://portal.mtt.fi/portal/page/portal/Artturi> ■

Muistilista sisäruokintakaudelle!

- Arvioi rehuvarastot
- Ota rehuanalyysit aina rehuerän vaihtuessa
- Erottele pilaantunut rehu ennen syöttöä
- Tarkista seosrehujen kuiva-ainepitoisuuksien muuttuessa, etteivät seoksen komponenttisuhteet muutu
- Maksimoi lypsävien lehmien syönti ja pidä säilörehua vapaasti tarjolla
- Ruoki nuorkarja ja ummessa olevat rehuarvoltaan heikommalla säilörehulla (2. sato, kokovilja ja olki)
- Tarkastele kivennäisruokinta yhtenä dieetin kokonaisuutena